

1915 OLAYLARI

1915 OLAYLARI

GERÇEKLER KARANLIKTA KALMASIN

COJEP Uluslararası, merkezi Strazburg'da olan ve 14 Avrupa ülkesinde şubeleri bulunan bir sivil toplum kuruluşudur. İnsan Hakları, demokrasi, ırkçılık ve ayrımcılığa karşı mücadele, kültürler arası diyalog, birlikte yaşama, vatandaşlık konularında çalışmaları yürüten kurum, Birleşmiş Milletler Ekonomik ve Sosyal Konseyi'nin de üyesidir ve UNESCO ile karşılıklı çalışma ilişkileri bulunmaktadır. Dernek, farklı uluslararası kuruluşlarla geniş kapsamlı program ve faaliyetler düzenlemektedir.

COJEP demokratik katılım, vatandaşlık, kongre toplantılarında yabancıların katılımı, yerel yönetimlere katılım konusundaki faaliyetleri organize eden bir vatandaş hareketini temsil etmektedir.

COJEP International, Avrupa Konseyi Uluslararası Sivil Toplum Kuruluşları Konferansı, Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği Temel Hakları Ajansı üyesi bir kuruluş olmanın yanında UNESCO ve Avrupa Güvenlik İşbirliği Teşkilatı ile birlikte çalışmalar yürüten ve bahsi geçen kuruluşlarla ortaklıkları olan bir sivil toplum kuruluşudur.

« 1915 Olayları ve İddialarına Karşı Bilinç Oluşturma Projesi »

Tarihi Gerçekler ve 1915 Olayları

Bu kitapçık, COJEP International tarafından çok değerli araştırmacı ve tarihçilerin destekleriyle hazırlanmıştır.

Bu çalışma, 1915 Olaylarını doğru anlama ve algılama konusu üzerinde durmaktadır. Projemiz kapsamında Fransa genelinde 7 noktada konferans, panel ve tanıtma faaliyetleri gerçekleştirilmiş, mümkün olan en yüksek sayıda Türkiye kökenli vatandaşımıza, özellikle de Fransa’da eğitim ve öğretimlerine devam eden genç nesle, bilgi aktarımı yapılmak amacıyla ulaşılmıştır. Konu ile ilgili Fransız ders kitaplarının öğrettikleri yanında muhakeme yeteneklerini geliştirerek; gençlerin farklı kaynaklardan da beslenmeleri sağlanmış ve bu amaçla da elinizde bulunan kaynakça hazırlanmıştır.

1915 Olaylarının, insan hak ve özgürlüklerini, düşünce ve düşündüğünü ifade etme özgürlüğünü kısıtlayıcı nitelikte inkâr yasası çıkarma çalışmaları içerisinde olan Fransa devletinde konuşmak ve tartışmak pek çok açıdan büyük önem taşımaktadır. 1915 Olaylarının Fransa’da yaşayan ve eğitim görmekte olan Türkiye kökenli gençlere Fransa kaynaklarının dışındaki araştırmalarla anlatılması; Fransa’da Türkiye kökenli gençlerin okullarında kendilerini ifade etmede yaşadıkları sıkıntının gözlemlenmesinden sonra ortaya çıkmıştır.

1915 Olaylarının Fransız kitapları dışında öğrenmeye ihtiyaç duyan bu yeni nesle yardımcı olmak amacıyla COJEP International girişimi ile 2014 yılında Fransa’da düzenlenen konferanslar ve elinizde bulunan kitapçık ortaya çıkmıştır.

Kitapçığın Türkiye kökenli gençlerimize kendilerini ifade etmede ve okullarında tarih derslerinde herhangi bir sıkıntı yaşamadan 1915 Olayları konusunda fikir belirtebilmelerine yaraması, COJEP International’ın öncelikli dileği ve amacıdır.

Lütfen siz de Türkiye kökenli gençlerimizin 1915 Olayları konusunda, okullarında herhangi bir zorluk ya da yanlış anlaşılma yaşamadan kendilerini ifade etmelerine destek olmak için bu kitapçığı mümkün olan en fazla sayıda kişiye ulaştırmaya destek olunuz.

İlginize teşekkür ederiz.

COJEP International

Giriş

1915 Olayları ile ilgili olarak ileri sürülen tez ve antitezler, tehcir sırasında yaşanan olaylara dayandırılmakta, bu durum ise tehcir kararını almaya iten sebeplerin arka planının gözden kaçmasına neden olmaktadır. Bu tür yaklaşımların ana nedeni, Ermeni-Türk ilişkilerinin tarihi süreçten kopuk olarak ele alınmasından ileri gelmektedir.

1915 Olaylarının daha iyi anlaşılması ve aktarılabilmesi amacıyla tehcir süresine giden gelişmelerin ve sürecin her iki milletin insanlarına da acı ve gözyaşı verdiğinin bilinmesi gerekmektedir. 1915 Olayları, 1. Dünya Savaşı sırasında pek çok cephede Osmanlı Devleti için de büyük bir kayıp ve Ermeni vatandaşlar ile Osmanlı Devleti vatandaşlarının yaşadığı ortak acının bir sonucu olarak bilinmelidir.

1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı Ermeni İlişkileri açısından kırılma noktası oluşturmaktadır.

Osmanlı - Rus Savaşı Öncesi Ermeni - Osmanlı Devleti İlişkileri

Asırlar boyunca Osmanlı Devleti'nin yönetimi altında yaşayan Ermeniler, imparatorluğun topraklarının hemen hemen her tarafına dağılmış; güven içinde, inançları açısından tamamen serbest ve huzurlu, ekonomik açıdan ise Müslüman halk ile eşit koşullarda yaşamışlardır. Ticaret ve sanatla uğraşmışlar, kuyumculuk, mühendislik, mimarlık, doktorluk yapmışlar, öteden beri Osmanlı Devleti'nce özel hizmetlerde ve emniyet gerektirecek işlerde çalıştırılmışlardır.¹ Dışişleri Bakanlığı, Maliye bakanlığı gibi birçok kurumun başına geçmişler, bunun da ötesinde Mehmet Paşa ile vezirlik makamına yükselen Ermeniler Millet-i Sadıka olarak adlandırılmışlardır.

¹Osmanlı Tarihî; Ermeni vatandaşlardan 29 Paşa, 22 Bakan, 33 Milletvekili, 7 büyükelçi, 11 Başkonsolos ve Konsolos, 11 Üniversite öğretim üyesi ve 41 yüksek rütbeli memur kaydetmektedir. Doç.Dr. Şenol KANTARCI, Tarih Boyunca Türk Ermeni İlişkileri Ve Ermeni Sorununun Ortaya Çıkışı, 30 Ağustos 2007

Ermeni Asıllı Osmanlı Askerleri

“Bizler Ermeni milleti olarak, Osmanlı padişahlarının diğer tebaaya olduğu gibi Ermenilere de pek çok lütuf ve ihsanda bulunduklarına şahidiz. Zaten İslâm ve Ermeni milletleri arasında eskiden beri dostluk münasebetleri mevcuttur. Bazı bozguncuların yalan sözlerine rağmen biz Osmanlı Devleti’nin hizmetinde sadıkane çalışmaktan geri durmayacağız. Zira Osmanlı uyruğunda olmak, bizim için bir iftihar vesilesidir”

Ermeni Komite Reis’leri A. Amadonu, Liyon Hıraçyan, K. Mihitarof, A. Kirkoryaniç, K. Milenyan, Y. Masisyan ve Ş. Kananyan tarafından yazılan bu mektup, Osmanlı Devleti döneminde Ermeni ve diğer Osmanlı Devleti vatandaşlarının hoşgörü ve barış ortamında yaşadıklarını anlatmaktadır.

Meşrutiyet'in ilanını kutlayan Ermeniler ve Ermenice pankartlar

Her ne kadar Osmanlı Devleti'nin Ermenilere karşı izlediği adaletli ve eşitlikçi politikasına rağmen; Fransız devriminin getirdiği Milliyetçilik akımından ciddi bir şekilde etkilenen bazı Ermeni vatandaşlar Rusya ve Batılı güçlerin desteğini de alarak akıllarındaki ulus devleti kurma çabalarına girişmişlerdir. Bu yolda Osmanlı topraklarında ve Osmanlı Devleti dışında kurulan fakat etki alanı olarak Osmanlı topraklarını belirleyen Ermeni Cemiyet ve Komiteler kendi çıkar gruplarını oluşturarak Ermeni halkını Osmanlı Devleti'ne karşı kıskırtmışlardır.²

Yüzlerce yıldır birlikte yaşayan Ermeniler ile Türklerin arası ne için açıldı? Yıllarca dostluk duygusu içinde yaşayan Osmanlı Devleti içinde yaşayan Ermeniler, neler oldu da Osmanlı Devleti'ne karşı; Türklere karşı; birbirine düştü? 19. yüzyılın ikinci yarısında neden bir "Ermeni Sorunu" ndan söz edilmeye başlandığını görmekteyiz...

1877-1878 Osmanlı Rus Savaşı'ndan 1. Dünya Savaşı'na kadar Osmanlı – Ermeni İlişkileri

²Armenakan, Hınçak ve Tasnak

Kurtuluş için birlik cemiyeti; Van, Kara haç Cemiyeti; Van, Ermeni Komiteleri Hınçak ve Tasnak Sütun, Orhan Dogan, dergisosyalbil.selcuk.edu.tr s:309;

Cenevre'de kurulan Hınçak cemiyeti, age s:321

Ti is'te kurulan Tasnak cemiyeti, age S:316

1829 yılından sonra, Osmanlı Devleti içerisinde bir kırılma noktası oluşturan 1877-1878 Osmanlı – Rus Savaşı'na kadar Osmanlı Devleti'nin Ermeni vatandaşlara olan yaklaşımı, “sadık tebaa / gönülden bağlı uyruk” anlayışı üzerine temellendirildiğini bir kere daha hatırlatmak gerekmektedir.

Ayrıca, Anadolu'nun zenginliğini ele geçirmek amacıyla Osmanlı ordusu ile savaşan devletler ve Osmanlı Devleti'nin ekonomik sıkıntıları, salgın hastalıklar ve yoksulluk savaş koşullarını daha ağır hale getirmiştir. Tüm kötü koşullar yanında Osmanlı Devleti içerisinde yaşayan farklı milletler de Osmanlı Devleti'nin bu zor zamanlarından faydalanmak için Batılı devletlerin kışkırtmasına gelmiş ve yüzyıllarca kardeşçe yaşadığı topraklarda Osmanlı Devleti zararına hareket eder duruma gelmiştir.

1878 yılında Rus ordusu Osmanlı Devleti içerisindeki ilerleyişini hızlandırmıştır. Osmanlı Devleti'nin ekonomik ve askeri güçlüklerinin yanında mücadele ettiği salgın hastalıklar nedeni ile de düzenli ve güçlü bir ordusu kalmamış; Rus ilerleyişini kesecek bir askeri birlik ile Rusya'nın önünü kesememiştir. İstanbul'un işgal edilip devletin yıkılmasına engel olmak isteyen Osmanlı Devleti, Rusya'ya ateşkes teklifinde bulunmuştur. Rusya, Ayestefanos(Yeşilköy-İstanbul'da bir semt)'e dek gelmiş; burada Osmanlı Devleti ile anlaşma imzalamayı kabul etmiştir. Osmanlı Devleti ile Rusya arasında; Osmanlı Devleti'ne zarar verecek pek çok maddenin yer aldığı bir anlaşma imzalanmış; anlaşma³ dâhilinde yüklü miktarda bir tazminat dahi eklenmiştir.

Rusya ile yapılan Ayestefanos Anlaşması maddeleri, Osmanlı Devleti'nin başarılı diplomatik girişimleri sonucunda 13 Haziran 1978'de Batılı Devletler ve Rusya'nın katılımı ile gerçekleştirilen Berlin Konferansı ile hafifletilmiş; yine de Rusya'nın Osmanlı Devleti'nin Kuzey Doğusundaki hâkimiyetini tamamen kıramamıştır.

³Maddenin içeriği: “Osmanlı Hükümeti, halkı Ermeni olan vilayetlerde mahalli ihtiyaçların gerektirdiği ıslahatı yapmayı ve Ermenilerin huzur ve güvenliklerini garanti etmeyi taahhüt eder ve bu konuda alınacak tedbirleri devletlere bildireceğinden, bu devletler söz konusu tedbirlerin uygulanmasını gözeteceklerdir. Bu madde ile bir uluslararası antlaşmada Ermeni adı ilk kez açıkça yer aldı. Kaynak: Ermeniler, Sürgün ve Göç, Türk Tarih Kurumu, Ankara, 2004

(Rusya, Osmanlı Devleti'ne ait bazı devletleri almak istemiştir) Bu durum, Rusya'nın Osmanlı Devletinin iç işlerine karışmasına olanak vermektedir...

Berlin Konferansı sonucunda Osmanlı Devleti'nin Doğu'da Ermeni vatandaşların yaşadığı bölgede ıslahatlar apması maddesi de eklenmiştir. Bu madde, 1915 Olaylarının yaşanmasına neden olan olayların da başlangıcı olarak değerlendirilmektedir.

Berlin Anlaşması ardından, anlaşma sonucu olarak alınan kararlar çerçevesinde Osmanlı Devleti, Ermeni vatandaşların yoğun olarak yaşadığı bölgelerde, Ermenilerin can ve mal güvenliklerini garantiye almak ve yaşam şartlarını iyileştirmek üzere reform çalışmalarına başlamıştır. Ancak, bu reform çalışmaları sırasında kötü niyetli dernek ve organizasyonların fikirleri, yanlış fikirler edinen Ermeni vatandaşların isyan ve ayaklanmaları, reformları uygulanamaz kılmıştır. Bu isyan ve ayaklanmaların amacı, Osmanlı Devleti'nin 6 ilinde özerk bir Ermenistan Devleti kurma isteğidir.

	Toplam Nüfus	Ermeni Nüfusu	Ermeni Oranı %
Erzurum	645.702	134.967	20,90
Bitlis	398.625	131.390	32,96
Van	430.000	80.798	18,79
Elazığ	578.814	69.718	12,04
Diyarbakır	471.462	79.129	16,78
Sivas	1.086.015	170.433	15,68

Tablodan da anlaşılacağı üzere, Ermeni Devleti kurulmak istenen şehirlerin hiçbirinde Ermeni vatandaşların nüfusu, toplam nüfusun 1/3'ini dahi oluşturmamakta; buna göre çoğunluk statüsünde de bulunmamaktadır. Ermeni vatandaşların yoğun olarak yaşadığı şehirlerde Ermeni nüfusunun genel nüfusa oranı zda %15 olmaktadır.

Ermeniler yüzlerce yıl birlikte yaşadıkları Türkleri en zor günlerinde Ruslarla birlikte hareket ederek zor duruma düşürmüşlerdir. Ermeni vatandaşlar, yanlış fikir ve görüşlerin kışkırtması ile 1. Dünya Savaşı sırasında Osmanlı Devleti'ne destek olmamış; aksine, Ruslarla birlikte Osmanlı Devleti'ne karşı savaşmış ve Rus askerlerine destek olmuşlardır. Rus kuvvetleriyle beraber sınırı ilk geçen Ermeni birliklerinin başında Annen Garo lakabıyla tanınan eski Osmanlı Milletvekili Karekin Pastırmacıyan bulunmaktadır.

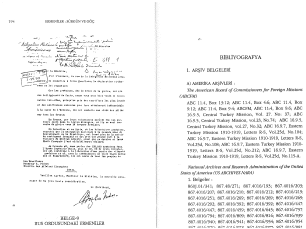
Yine eski mebuslardan Murad İakabıyla bilinen Hamparsum Boyacıyan, Ermeni çetelerinin başında, cephe gerisinde Ermeniler için tehlike oluşturduğunu düşündüğü Türk kasaba ve köylerine saldırmışlardır.⁴

“Ermeniler, bu ayaklanma ve faaliyetlerini, Osmanlıların tehcir kararı üzerine girilen bir meşru müdafaa olarak takdim etmek alışkanlığındadırlar. Oysa bu elim olaylar yaşanırken ortada henüz alınmış bir tehcir kararı yoktur ve isyanlar tehcirin değil, tehcir isyanların sonucudur.”

Bütün bunlar olup biterken İngiliz ve Fransız donanmaları Çanakkale Boğazı'nı zorlamakta, Osmanlı orduları Galiçya'dan Doğu Anadolu ve Irak'a kadar çeşitli cephelerde düşman kuvvetleriyle çarpışmaktadırlar. Ermeniler yüz binlerce korumasız Türk köyüne zarar verip köylülerle çatışırken Osmanlı Hükümeti çaresizdir. İstanbul Hükümeti önce Ermeni Patriği, mebusları ve önde gelenlerini çağırarak Ermenilerin Müslümanları katletmeye devam etmesi halinde gerekli önlemleri alacağını bildirmekle yetinmiş, bu sonuç vermeyince de harekete geçmiştir.

Rus ordusuna katılan Ermeni askerlerinin dini töreni

Rus ordusunda Ermeniler

⁴Encyclopedia Britannica, 2010

⁵Prof.Dr. Hikmet ÖZDEMİR, Ermeni Asıllı Rus General Korganoff'a göre Kafkasya Cephesinde Osmanlı Ordusuna Karşı Ermeni Faaliyetleri, İstanbul Harp Akademileri Basımevi, 2010

Özellikle Van'da başlayan Ermeni isyanının, 15 Nisan 1915'te Van'ın kuşatılması ve 15 Mayıs'ta şehrin Ruslara teslim edilmesi ile sonuçlanması artık son noktaya gelindiğini gösteriyordu. Çünkü İtilaf Devletleri karşısında büyük zorluklarla savaşıırken, Anadolu'nun daha pek çok yerinde devam eden Ermeni isyanları, hele de Van gibi önemli bir Osmanlı şehrinin işgal edilmeye başlanması ve sonrasında Ruslara teslim edilmesi, Osmanlı Devleti'ni çok büyük bir zorlukla karşı karşıya getirmiştir. Ermenilerin yarattığı tehlikenin gittikçe daha da büyüdüğünü gören Osmanlı yöneticileri, ilk defa genel tedbirler almaya başlamıştır. İlk önlem, 24 Nisan 1915'te, yapılan uyarıları ciddiye almayan ve devlet için tehlike olan Ermeni Komite merkezlerinin kapatılmasını, belgelerine el konulmasını ve komite elebaşlarının tutuklanmasını öngören karardır. Bu karar üzerine Ermeni komiteleri kapanmış ve yöneticilerinden 2345 kişi devlet aleyhine faaliyette bulunmak suçundan tutuklanmıştır.

Dışarıdaki Ermeni toplumlarının her yıl “katliam” yıldönümü diye andıkları 24 Nisan, işte bu 2345 kişinin tutuklandığı tarihtir.

Osmanlı Hükümeti, kısa bir süre sonra benzer tehlikelerle karşılaşan tüm ülkelerin almakta tereddüt göstermeyeceği bir önleme başvurusu yaparak, Osmanlı Devleti'ne karşı zararlı eylemlerde bulunan kişileri daha güneydeki Osmanlı topraklarına, Suriye'ye ve Irak vilayetlerine göç ettirmek için “Tehcir Kanunu”nu çıkarmıştır. Geçici Kanun'un tarihi 27 Mayıs 1915'tir.

Tehcir ve Sonuçları

Ermeni vatandaşların, yanlış fikir ve uygulamalar ile Osmanlı Devleti'ni zor durumda bırakmaları, 1. Dünya Savaşı nedeni ile ekonomik, askeri ve siyasi güçlükler yaşayan Osmanlı Devleti'ne destek vermeyip işgalci devlet olan Rusya'ya destek vermeleri nedeni ile çıkarılan tehcir kanununa göre ;

1- Sefer zamanında ordu, kolordu ve tümen komutanları ve bunların vekilleri ve bağımsız bölge komutanları; halk tarafından herhangi bir şekilde hükümet emirlerine, yurt savunmasına, mevcut düzene ve güvenlik işlerine karşı durum alan, silaha sarılan veya direnenleri görürlerse, hemen askerî kuvvetlerle karşı koyacaklardır. Saldırı ve direnmeyi kökünden yok etme yolunda yetkili ve yükümlüdürler.

2- Ordu ve bağımsız kolordu ve tümen komutanları, askeri nedenlere dayanan, casusluk ve hainliklerini hissettikleri bölge halkını tek tek veya toplu olarak memleketin diğer bölgelerine gönderebilirler ve oralarda oturtabilirler.

3- Bu kanun yayımlandığı tarihten itibaren geçerlidir.

Görüldüğü gibi tüm dünyaya “Ermeni Tehciri” olarak aksettirilen kanunda, hiçbir millet veya din ismi, bu niteliklere sahip insanların adları geçmemekte, devletine ihanet edenlerin göç ettirileceğinden bahsedilmektedir.

Aynı zamanda Osmanlı Devleti, o zamanda eşi benzeri görülmemiş hazırlıklar ile Ermeni vatandaşların göç ettirilecekleri bölgeye ulaştırılmaları için hazırlıklar yapmıştır ve yönetmelik hazırlamıştır.

Öte yandan çıkarılan bir diğer yönetmelikte; göç edenlerin gerek kamplarında gerekse de göç sırasında yolda bir saldırıya uğramaları halinde saldırganların hemen tutuklanarak gerekli mercilere sevk edileceği belirtiliyordu. Ayrıca, göç edenlerden rüşvet veya hediye alanlar, kadınlara saldıranlar da aynı akıbete uğrayarak cezalandırılacaktır.

Anlaşılabacağı üzere, devlet bütünlüğünün korunması amacıyla gerçekleştirilen göç kararında her türlü ayrıntı düşünülmüş, ona göre önlemler alınmıştır. Ne yazık ki daha önce de belirtildiği üzere Osmanlı Devleti'nin karşı karşıya olduğu salgın hastalıklar, ekonomik sorunlar, askeri problemler; savaş koşulları, tehciri zorlaştırmıştır.

Osmanlı Devleti'ndeki Ermeni nüfusu:

<i>Ermeni tarihçi Kevork Aslan'a göre :</i>	<i>1.800.000</i>
<i>Fransız Sarı Kitabı'na göre :</i>	<i>1.555.000</i>
<i>Encyclopedia Britannica'ya göre :</i>	<i>1.500.000</i>
<i>Ludovic de Constenson'a göre :</i>	<i>1.400.000</i>
<i>Fl.F.B. Lynch'e göre :</i>	<i>1.345.000</i>
<i>Revue de Paris'e göre:</i>	<i>1.300.000</i>
<i>İngiliz yıllığına göre :</i>	<i>1.056.000</i>

Ermeni tehciri, Osmanlı Devleti'nin doğu illerinde uygulanmış; İstanbul, İzmir, Antalya gibi şehirlerde yaşayan Ermeni vatandaşlara uygulanmamış, burada yaşayan Ermeni vatandaşlar zorunlu göçe maruz kalmamıştır. Başlangıçta 300 binlerden başlayıp, sonraları 3 milyonu bulan Ermeni katliamı hikayeleri, hep Amerikan elçisi Henry Margenthau'nun raporları ile bu raporlardan istifade ederek kitaplarını yazan Lord Bryce, Johannes Lepsius ve Arnold Toynbee'nin eserlerine, bunlardan alıntı yapılarak hazırlanan kitaplara dayandırılmıştır. Hâlbuki Osmanlı Devleti'nin Yıldız Tasnifi, Şifre Kalemi ve Emniyet-i Umumiye Müdüriyeti gibi, tehcirin gizli belgelerinin bulunduğu arşivler, yanlış bilgi ve belgeleri çürütmekte ve Osmanlı Devleti'nde yaşayan, tehcir uygulanan ve tehcir sırasında hayatlarını kaybeden kişilerin sayısını vermektedir.

9 Haziran 1915 - 8 Şubat 1916 tarihine kadar Anadolu'nun farklı bölgelerinden yeni yerlerine nakledilen Ermenilerle ilgili olarak Osmanlı arşivinin belgelerden çıkan sonuca göre göç ettirilen nüfusun toplamı, 438.758; Halep'tekilerle birlikte yeni yerlerine ulaşanların sayısı 382.148'dir. Görüldüğü gibi ikisi arasında 56.610 kişilik bir fark bulunmaktadır.

14- Müşəkilərə sənəd müddətin içindəki dövrəyə, peşə baxışına uyğun müddətə. Bu kəndin 4. maddəsinə uyğun müddətə.

[illegible]

Batki koronavirusa on kadei Eritreia'si eksi yazarini diki hilakida, digegek kuyasalema fetti namur imoibodi. Bu kuyasalema, Misraha Misraheri soram-kayadibodi gek amana yalun veyalema cuse (dini) namur bir Eritreia salaf baxadiga, kaxaxaxaxi bofite ke biribriden: eksi yazarina gup oluna yiw fureti on Eritreia'si odaga, kari hilaf dordogay yew edile re, 1914 decesinden kari hal ayida kuxaxaxi geyilek i mawilewile. Ceyfike Eritreia bolagalema ayale ke da afa kuxaxaxi Bu devere Eritreia Farqila de wexi afa da ke fagile kaxaxaxi soram, "Amirah Eritreia de dize amana re Ayale mawilewile furewile gek ayaxaxaxi: halax hax amana re Eritre, Kuxaxaxi, Amara re yette haxaxaxi Eritreia kuxaxaxi gek ayaxaxi ayale re

¹⁷ Çukurova İslamî Kurumları İhtilafı, 2014, 2015, 2016, 2017, 2018, 2019, 2020, 2021, 2022, 2023, 2024, 2025, 2026, 2027, 2028, 2029, 2030, 2031, 2032, 2033, 2034, 2035, 2036, 2037, 2038, 2039, 2040, 2041, 2042, 2043, 2044, 2045, 2046, 2047, 2048, 2049, 2050, 2051, 2052, 2053, 2054, 2055, 2056, 2057, 2058, 2059, 2060, 2061, 2062, 2063, 2064, 2065, 2066, 2067, 2068, 2069, 2070, 2071, 2072, 2073, 2074, 2075, 2076, 2077, 2078, 2079, 2080, 2081, 2082, 2083, 2084, 2085, 2086, 2087, 2088, 2089, 2090, 2091, 2092, 2093, 2094, 2095, 2096, 2097, 2098, 2099, 2100, 2101, 2102, 2103, 2104, 2105, 2106, 2107, 2108, 2109, 2110, 2111, 2112, 2113, 2114, 2115, 2116, 2117, 2118, 2119, 2120, 2121, 2122, 2123, 2124, 2125, 2126, 2127, 2128, 2129, 2130, 2131, 2132, 2133, 2134, 2135, 2136, 2137, 2138, 2139, 2140, 2141, 2142, 2143, 2144, 2145, 2146, 2147, 2148, 2149, 2150, 2151, 2152, 2153, 2154, 2155, 2156, 2157, 2158, 2159, 2160, 2161, 2162, 2163, 2164, 2165, 2166, 2167, 2168, 2169, 2170, 2171, 2172, 2173, 2174, 2175, 2176, 2177, 2178, 2179, 2180, 2181, 2182, 2183, 2184, 2185, 2186, 2187, 2188, 2189, 2190, 2191, 2192, 2193, 2194, 2195, 2196, 2197, 2198, 2199, 2200, 2201, 2202, 2203, 2204, 2205, 2206, 2207, 2208, 2209, 2210, 2211, 2212, 2213, 2214, 2215, 2216, 2217, 2218, 2219, 2220, 2221, 2222, 2223, 2224, 2225, 2226, 2227, 2228, 2229, 2230, 2231, 2232, 2233, 2234, 2235, 2236, 2237, 2238, 2239, 2240, 2241, 2242, 2243, 2244, 2245, 2246, 2247, 2248, 2249, 2250, 2251, 2252, 2253, 2254, 2255, 2256, 2257, 2258, 2259, 2260, 2261, 2262, 2263, 2264, 2265, 2266, 2267, 2268, 2269, 2270, 2271, 2272, 2273, 2274, 2275, 2276, 2277, 2278, 2279, 2280, 2281, 2282, 2283, 2284, 2285, 2286, 2287, 2288, 2289, 2290, 2291, 2292, 2293, 2294, 2295, 2296, 2297, 2298, 2299, 2300, 2301, 2302, 2303, 2304, 2305, 2306, 2307, 2308, 2309, 2310, 2311, 2312, 2313, 2314, 2315, 2316, 2317, 2318, 2319, 2320, 2321, 2322, 2323, 2324, 2325, 2326, 2327, 2328, 2329, 2330, 2331, 2332, 2333, 2334, 2335, 2336, 2337, 2338, 2339, 2340, 2341, 2342, 2343, 2344, 2345, 2346, 2347, 2348, 2349, 2350, 2351, 2352, 2353, 2354, 2355, 2356, 2357, 2358, 2359, 2360, 2361, 2362, 2363, 2364, 2365, 2366, 2367, 2368, 2369, 2370, 2371, 2372, 2373, 2374, 2375, 2376, 2377, 2378, 2379, 2380, 2381, 2382, 2383, 2384, 2385, 2386, 2387, 2388, 2389, 2390, 2391, 2392, 2393, 2394, 2395, 2396, 2397, 2398, 2399, 2400, 2401, 2402, 2403, 2404, 2405, 2406, 2407, 2408, 2409, 2410, 2411, 2412, 2413, 2414, 2415, 2416, 2417, 2418, 2419, 2420, 2421, 2422, 2423, 2424, 2425, 2426, 2427, 2428, 2429, 2430, 2431, 2432, 2433, 2434, 2435, 2436, 2437, 2438, 2439, 2440, 2441, 2442, 2443, 2444, 2445, 2446, 2447, 2448, 2449, 2450, 2451, 2452, 2453, 2454, 2455, 2456, 2457, 2458, 2459, 2460, 2461, 2462, 2463, 2464, 2465, 2466, 2467, 2468, 2469, 2470, 2471, 2472, 2473, 2474, 2475, 2476, 2477, 2478, 2479, 2480, 2481, 2482, 2483, 2484, 2485, 2486, 2487, 2488, 2489, 2490, 2491, 2492, 2493, 2494, 2495, 2496, 2497, 2498, 2499, 2500, 2501, 2502, 2503, 2504, 2505, 2506, 2507, 2508, 2509, 2510, 2511, 2512, 2513, 2514, 2515, 2516, 2517, 2518, 2519, 2520, 2521, 2522, 2523, 2524, 2525, 2526, 2527, 2528, 2529, 2530, 2531, 2532, 2533, 2534, 2535, 2536, 2537, 2538, 2539, 2540, 2541, 2542, 2543, 2544, 2545, 2546, 2547, 2548, 2549, 2550, 2551, 2552, 2553, 2554, 2555, 2556, 2557, 2558, 2559, 2560, 2561, 2562, 2563, 2564, 2565, 2566, 2567, 2568, 2569, 2570, 2571, 2572, 2573, 2574, 2575, 2576, 2577, 2578, 2579, 2580, 2581, 2582, 2583, 2584, 2585, 2586, 2587, 2588, 2589, 2590, 2591, 2592, 2593, 2594, 2595, 2596, 2597, 2598, 2599, 2600, 2601, 2602, 2603, 2604, 2605, 2606, 2607, 2608, 2609, 2610, 2611, 2612, 2613, 2614, 2615, 2616, 2617, 2618, 2619, 2620, 2621, 2622, 2623, 2624, 2625, 2626, 2627, 2628, 2629, 2630, 2631, 2632, 2633, 2634, 2635, 2636, 2637, 2638, 2639, 2640, 2641, 2642, 2643, 2644, 2645, 2646, 2647, 2648, 2649, 2650, 2651, 2652, 2653, 2654, 2655, 2656, 2657, 2658, 2659, 2660, 2661, 2662, 2663, 2664, 2665, 2666, 2667, 2668, 2669, 2670, 2671, 2672, 2673, 2674, 2675, 2676, 2677, 2678, 2679, 2680, 2681, 2682, 2683, 2684, 2685, 2686, 2687, 2688, 2689, 2690, 2691, 2

THESE CILIN İNŞAATLARDAN GAZ DÖNÜŞ KURULUMLARI
(GÖR, İNŞ-4) ALI İYİK ODA, NO. 502550

FIGURE 3
COMPARISON OF AVERAGE MONTHLY MARGINAL UTILITIES

BİLGİ 4
GİRİŞ DÖNÜŞ KARARNAMESİNİN MADDELERİ-2

Tehcir edilen Ermenilerin geri dönüş kararları

Tehcir edilenlerle, tehcir bölgelerine varanlar arasındaki bu 56.610 kişilik fark, belgelerden elde edilen bilgiye göre, büyük ölçüde göç esnasındaki kayıplardan kaynaklanmaktadır. Erzurum-Erzincan arasında, Mardin civarında, Urfa-Halep arasındaki Meskene’de eşkiyaların saldırısı sonucu ölenler olmuştur.

Ayrıca coğrafi yapısı elverişli olduğu için çok sayıda eşkiya çetelerinin bulunduğu Tunceli bölgesinden geçen kafilelere yapılan saldırılar sonucunda Ermeni göçmenler hayatlarını kaybetmişlerdir. Bunlara ilave olarak yollarda açlıktan da ölümler olduğu belgelerden anlaşılmaktadır. Bunların dışında tifo, dizanteri gibi hastalıklardan da yaklaşık 25-30 bin kişinin yaşamını yitirdiği tahmin edilmektedir.

Ermenilerin bir kısmı, yola çıkarılmış olmakla birlikte, yeni yerlerine varmadan tehcirin durdurulması sebebiyle, bulundukları vilayetlerde alıkonulmuştur. Mesela 26 Nisan 1916'da Konya'da, henüz yollarda olan Ermenilerin Konya'ya yerleştirilmeleri için yazı gönderilmiştir. Öte yandan tehcir kapsamında bulunan Ermenilerden bir bölümünün Rusya'ya, Batı ülkelerine ve Amerika'ya kaçırıldıkları da tahmin edilmektedir.

Nitekim belgelerde, Osmanlı ordusunda silah altında bulunan Ermenilerden 50.000'inin Rus ordusuna katıldığı yer almaktadır.

Tehcir sırasında Osmanlı denetiminde kalan topraklarda yaşayan Ermenilerin toplam nüfusunun; 600.000 ila 800.000 arasında olduğu ortaya çıkmaktadır. 1918 yılında, Ermeni Delegasyonu başkanı olan Bogos Nubar Paşa'nın Fransa Dışişleri Bakanlığı Fevkalade Yetkili Bakanı Monsieur Gout'a gönderdiği raporda:

<i>Kafkasya'da</i>	<i>250.000</i>
<i>İran'da</i>	<i>40.000</i>
<i>Suriye-Filistin'de</i>	<i>80.000</i>
<i>Musul-Bağdat'ta</i>	<i>20.000</i>

Olmak üzere 390.000 kişinin Türkiye'den sürgün edildiği, aslında sürgünlerin toplam sayısının 600-700.000 kişiye ulaştığı iddia edilmektedir. Bu bilgilere göre, iddia edildiğinin aksine, Ermeni vatandaşların sağ salim iskân yerlerine vardıklarını ve dolayısıyla soykırım iddialarının ne kadar dayanıksız olduğunu ortaya çıkarmaktadır.

1915 yılında yukarıda açıklanan nedenlerden dolayı Osmanlı Devleti'nin uygulamak zorunda kaldığı tehcir; Osmanlı Devleti sınırları içerisindeki Ermenilerin Anadolu'dan güneye, Suriye ve Irak'a mecburi iskân için sevk edilmeleri bir soykırım olarak değerlendirilemez.

[illegible][illegible]

1915 Olayları Hakkında Karşılaşılabilecek Sorular ve Olası Yanıtlar :

1. Tehcir nedir?

Tehcir bir yer değiştirmedir. Bir soykırım değildir.

2. Soykırım nedir?

Soykırım suçunun belirleyici öğesi, millet, din, soy ya da ırk özellikleri üzerine oluşan bir grubun yok edilmesidir. 1948 tarihli Birleşmiş Milletler soykırım sözleşmesine göre bu yok etme eyleminin oluşum şartları,

- Grup üyelerinin öldürölmesi
- Grup fiziksel ya da ruhsal sağlıklarına ağır zararlar verilmesi
- Grup üyelerinin fiziki varlıklarının ortadan kaldırılmasına neden olacak şartlar altına konması
- Grupta doğumlara engel olacak tedbirlerin alınması
- Bir grubun çocuklarının zorla başka bir gruba nakledilmesidir. Osmanlı Devleti tehcir sırasında bu maddelerin hiç birini Ermeni vatandaşlara uygulamamıştır.

3. Osmanlı Devleti Döneminde yaşayan azınlıklar kimlerdir?

Ermeniler, Araplar, Arnavutlar, Rumlar, Yahudiler ve Slavlar, Osmanlı Devleti içerisinde yaşayan azınlıklardır. Görüldüğü gibi Ermeniler, Osmanlı Devleti içinde yaşayan tek azınlık grup değildir ancak tehcir kanununun uygulandığı tek gruptur.

4. Osmanlı Devleti Ermenilere soykırım uygulamış mıdır?

Öncelikle uluslararası hukuk açısından bakıldığında olağanüstü durumlarda devletlerin kendi vatandaşlarının mal ve can emniyetini sağlamak amacıyla, devletin uygun gördüğü bölgeye göç ettirebilirler. II. Dünya Savaşı'nda Fransa Devleti, Almanya sınırındaki Alman asıllı vatandaşlarını güvenlik nedeniyle Kuzey Batı Fransa'ya, Amerika Birleşik Devletleri Pasifik kıyısındaki Japon asıllı vatandaşlarını aynı gerekçelerle Amerika'nın başka bölgelerine zorunlu olarak göç ettirmiştir.

Güzelimyan Ailesinin beyanı

Ermeni propagandasının Türkiye'yi hedef alan temel iddiaları inceledikten sonra şu iki yargıya varmak, mümkündür :

1-Tarih süzgecinden geçirildiklerinde, bu iddiaların gerçek dışı oldukları ya da gerçeklerin saptırılmasına dayandırıldıkları açıkça ortaya çıkmaktadır.

2-Ermeni propagandası bu zayıflığını bildiğinden, bu kez belgeler icat etmek yoluna gitmektedir.

Ermeni İddiaları sonucu, Ermeni Devleti'nin Türkiye'den talebi: Türkiye'nin sözde soykırımı tanınması, bu nedenle Ermenilere tazminat ödemesi ve Türkiye'nin Doğu Anadolu'yu Ermenilere iade etmesidir. Osmanlı Devleti herhangi bir soykırım yapmadığına göre, Türkiye Cumhuriyeti'nin sözde soykırımı kabul edip tazminat ödemesi kabul edilemez bir durumdur.

Toprak taleplerine gelince, ne bu topraklar Ermeni toprağıdır, ne de Sevr geçerlidir. Türkiye'nin, İsmet Paşa'nın Lozan'da vurguladığı gibi hiç kimseye toprak borcu yoktur. Ermeniler Doğu Anadolu'da nüfusun en fazla %15'ini oluşturarak, %85 oranındaki çoğunluk olarak yaşayan Türklerin yanında azınlık bir cemaat olarak yaşamışlardır. Ancak belli bir tarih dilimi içinde belirli bir yerde yaşamış olmak hiç kimseye o topraklara sahip çıkma hakkını vermez.

INTERNATIONAL

18 rue du Chemin de Fer
67200 STRASBOURG / FRANCE

Tél. : +333 88 84 49 30

Fax : +333 88 34 75 84

www.cojep.com

1915 OLAYLARI